

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Egilsstöðum, 24. júní 2022
Málsnr. 202205411

Efni: Strenglagning um Hamarsleirur

Vísað er til erindis frá Skipulagsstofnun, dags. 24. maí sl., þar sem ofangreint erindi er sent Múlaþingi til umsagnar í samræmi við 20. gr. laga nr. 111/2021 um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Inngangur

RARIK ohf. hefur sent matsskyldufyrirspurn til Skipulagsstofnunar vegna fyrirhugaðrar framkvæmdar þar sem leggja á rafstreng í jörðu í Hamarsfirði í stað 11 kV loftlínu. Hluti fyrirhugaðs framkvæmdasvæðis í Hamarsfirði er við Hamarsleirur sem falla undir ákvæði sérstakrar verndar (sbr. 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013) vegna sjávarfitja og leira. Jafnframt er framkvæmdin tilkynningaskyld með vísun í 19. grein laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlaða, viðauki 1, töluliður 10.16 um lagningu strengja í jörð, vatn eða sjó sem eru a.m.k. 10 km og utan þéttbýlis, einnig styttri en 10 km ef staðsettir á verndarsvæðum utan þéttbýlis (flokkur B).

Fyrirliggjandi kynningarskýrsla gefur ágætt yfirlit um fyrirhugaða framkvæmd en þó hefði mátt vera skýrara hvort verið væri að óska eftir umsögn einungis um þann hluta framkvæmdarinnar sem fram fer á leirum í Hamarsfirði eða í heild sinni. Eins og segir í kafla 2.1. mun strenglögningin ná frá spennistöð við Djúpavog og að Bragðavöllum, alls 12,5 km. Ekkert kort fylgir þó af þeirri leið, aðeins er sýnd leiðin í Hamarsfirði sjálfum. Eftirfarandi umsögn miðast því aðeins við þann hluta sem kort sýna (mynd 3 og Viðauki 1).

Samantekt með hliðsjón af 2. viðauka.

Eðli framkvæmdar

Verkefnið er liður í strengvæðingu dreifikerfis RARIK á svæðinu og í kjölfar hennar verður hægt að rífa þann hluta þvottarlínu sem liggur frá Djúpavogi að Bragðavöllum og var reist 1973. Frá spennistöð á Djúpavogi mun strenglögningin fara inn Hamarsfjörð og enda við bæinn Bragðavelli alls 12,5 km. Þar af verður strengurinn plægður 1,5 km innan skilgreinds verndarsvæðis í botni Hamarsfjarðar um svokallaðar Hamarsleirur.

Staðsetning framkvæmda

Fyrirhugað framkvæmdasvæði tilheyrir Aðalskipulagi Djúpavogshrepps 2008-2020 þar sem sýnd er lega núverandi raflínu (byggðalína). Strengur verður plægður um fjörur og sjávarlón með mjög hátt verndargildi.

Hugsanleg áhrif framkvæmdar

Ekki er gert ráð fyrir að fyrirhuguð framkvæmd hafi nein áhrif á gildandi skipulagsáætlanir né neikvæð áhrif á mikilvæg fuglasvæði eða dýralíf (hreindýr og fiskistofnar) umfram tímabundin áhrif á meðan á framkvæmdum stendur.

Ekki er fjallað um hver hugsanlega áhrif framkvæmdarinnar verði á gróðurfar og vistkerfi.

Múlaþing
Lyngási 12, 700 Egilsstaðir
Sími: 4 700 700
mulathing@mulathing.is
mulathing.is

Mótvægisáðgerðir og vöktun

Ekki er fjallað sérstaklega um mótvægisáðgerðir og vöktun vegna mögulegra áhrifa á tiltekna umhverfisþætti í kynningarskýrslu. Strenglögn hefur verið færð til á vissum stöðum vegna ábendinga Minjastofnunar Íslands um minjastaði.

Niðurstaða

Það er mat Múlaþings að betur hefði mátt gera grein fyrir áhrifum fyrirhugaðrar framkvæmdar á gróðurfar og vistgerðir á leirum í Hamarsfirði. Hins vegar er það niðurstaða sveitarfélagsins að þar sem að um plægingu strengs er að ræða sé ekki ástæða til að fram fari umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Sú ásýnd sem sýnd er á ljósmyndum (viðauki 2) gefur alls ekki nægilega skýra mynd af fyrirhuguðu framkvæmdasvæði. Tiltölulega auðvelt hefði átt að vera að taka myndir án þess að landslagið væri hulið snjó þar sem um mjög snjólétt svæði er að ræða.

Mikilvægt að farið verði eftir fyrirmælum Minjastofnunar Íslands sem kveðið er á um í umsögn stofnunarinnar (viðauki 4).

Leyfisveitingar á hendi Múlaþings

Múlaþing veitir framkvæmdaleyfi fyrir framkvæmdum eða afmörkuðum þáttum þeirra á grundvelli skipulagsáætlana í samræmi við skipulagslög nr. 123/2010. Einnig byggingarleyfi fyrir þeim mannvirkjum sem falla undir ákvæði laga um mannvirki nr. 160/2010, þ.m.t. byggingar vinnubúða og tilheyrandi aðstöðu fyrir framkvæmdaaðila.

Virðingarfyllst,
f.h., Múlaþings

Sigurður Jónsson
Skipulagsfulltrúi

Skipulagsstofnun
Jóhanna Hrund Einarsdóttir
Borgartún 7b
105 Reykjavík

HAFRANNSÓKNASTOFNUN
Rannsókn- og ráðgjafarstofnun hafs og vatna

Hafnarfirði, 22.06.2022
MFRI: 2022-05-0403

Efni: Strenglagning um Hamarsleirur

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 24. maí 2022, þar sem óskað er eftir umsögn Hafrannsóknastofnunar vegna tilkynningar RARIK um framkvæmd sem kann að vera háð mati á umhverfisáhrifum, skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Í umsögninni skal koma fram eftir því sem við á, hvort Hafrannsóknastofnun telji að nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun eftir því sem við á. Einnig hvort Hafrannsóknastofnun telji að einhver atriði þarfnist frekari skýringa og ef svo er, hvaða atriði það eru og hvort þau kalli á að framkvæmdin fari í umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Til stendur að leggja niðurgrafinn streng að hluta til í gegnum Hamarsleirur í Hamarsfirði. Hamarsleirur falla undir ákvæði sérstakrar verndar vegna sjávarfitja og leira. Strenglöggin mun m.a. liggja um jaðar þessara leira, neðan Þjóðvegur og við Henglavíkur. Sá hluti strengsins sem fer í gegnum skilgreint verndarsvæði er 1,5 km að lengd. Strengurinn verður plægður niður á 1,2 – 1,5 metra dýpi yfir leirurnar í Hamarsfirði. Þvermál strengsins er 5 cm og tekur framkvæmdaraðili sérstaklega fram að við lagningu hans verði gætt að því að valda sem minnstu jarðraski. Nú þegar liggur fyrir vistgerðarkort frá Náttúrufræðistofnun Íslands fyrir svæðið sem á að raska.

Tilkynningin sem fylgir erindinu er ekki mjög upplýsandi fyrir umsagnaraðila. Ýmis atriði mættu vera skýrari.

Ætlunin er að leggja strenginn yfir skeraleirur í Henglavíkum sem hafa hátt verndargildi og eru einar um það á svæðinu. Gera hefði mátt grein fyrir því hvort ummerki væru enn um ljósleiðara sem lagður var á svæðinu fyrir 2 árum. Þá myndi liggja beint við að athuga hvort lífríki leirunnar hafi jafnað sig á þessum tíma eftir lagningu ljósleiðarans. Einnig er mælt til þess að framkvæmdaraðili fylgist með því hvernig leirunum reiðir af eftir framkvæmdina. Það myndi gefa framkvæmdaraðila og umsagnaraðilum hugmynd um möguleg umhverfisáhrif af lagningu slíkra strengja í gegnum svæði eins og leirur sem hafa hátt verndargildi. Fram þyrfti að koma hvar ljósleiðarinn liggur samanborið við fyrirhugaða leið þessa nýja strengs. Mælt er með því að sneiða framhjá leirum í lengstu lög og leggja strengi annars staðar.

Hafrannsóknastofnun lítur svo á að forðast skuli röskun á leirum sem þessari ef þess er nokkur kostur. Leggja ætti strengi utan þeirra ef það er hægt í þessu tilfelli t.d. í vegkantinn ofan við leiruna. Mögulega verða umhverfisáhrifin staðbundin af þessari framkvæmd og afturkræf ef vel er að verki staðið. Þó er það brýnt sérstaklega fyrir framkvæmdaraðila að það verði forgangsmatið að rask verði í **algeru** lágmarki og að það sé tekið alvarlega. Einnig að gætt sé að því að engin skaðleg efni eins og olfur leki frá þeim tækjabúnaði sem notaður verður til verksins.

Hafrannsóknastofnun telur að mat á umhverfisáhrifum muni ekki bæta miklu við þó svo að stofnunin sé ekki hlynnt staðarvali lagningar strengjarins.

F.h. Hafrannsóknastofnunar

Rakel Guðmundsdóttir

Rakel Guðmundsdóttir

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 22. júní 2022
Málsnúmer: 202205-0036
SS/SBR

Efni: Umsögn um matsskyldu framkvæmdar við strenglagningu um Hamarsfjörð.

Vísað er í tölvupóst frá Skipulagsstofnun, dags. 24. maí 2022, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um hvort framkvæmd RARIK á lagningu rafstrengs um leirur í Hamarsfirði séu háðar mati á umhverfisáhrifum skv. viðmiðum í 2. viðauka laga nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

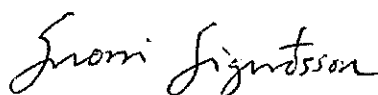
Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér gögn með tilkynningunni og vill koma eftirfarandi ábendingum á framfæri:

Þar sem leirur í Hamarsfirði falla undir ákvæði 61. greinar laga um náttúruvernd nr. 60/2013, um sérstaka verndun, þarf að rökstyðja vandlega þörfina á að leggja strenginn um leirurnar með tilheyrandi raski og bera saman við aðra valkosti. Best hefði verið ef skoðaður hefði verið valkostur í samanburði þar sem veginum er fylgt alls staðar þar sem það felur ekki í sér mikið viðbótarrask eins og fleygingar eða sprengingar á klettabeltum. Við Henglavíkur þarf að hlífa fornminjum nálægt vegstæðinu og við Urðarhjalla er væntanlega þörf á sprengingum. En vestan við Urðarhjalla þar sem grynnt er á leirur og önnur ósnortin gróðurlendi eru til staðar, hefði mátt skoða að fylgja veginum í stað þess að leggja strenginn beint yfir ósnortna svæðið. Sá valkostur er ekki til umfjöllunar.

Ekki er um stóran streng að ræða og jarðvegsskipti eru ekki áformuð. Rask sem fylgir framkvæmdinni er því ekki umtalsvert þó um viðkvæmt svæði sé að ræða. Rask sem verður á framkvæmdartíma ætti að vera að mestu afturkræft en mikilvægt er að framkvæmdaraðili lágmarki umferð utan línuleiðar til þess að lágmarka slíkt rask. Mikilvægt er að engin breyting verði á halla lands eftir lagningu rafstrengs þar sem leirusvæði eru í eðli sínu mjög flatlend og því geta staðbundnar breytingar í landslagi haft áhrif á vatnsskipti og far tegunda og þannig valdið eðlisbreytingum á svæðinu.

Náttúrufræðistofnun telur að þótt rökstyðja hefði mátt betur hvers vegna aðrir valkostir voru ekki skoðaðir sem hefðu valdið minna raski á leirum, þá eru væntanleg umhverfisáhrif af framkvæmdinni ekki það umfangsmikil að þörf sé á að framkvæmdin fari í mat á umhverfisáhrifum.

Virðingarfyllst,

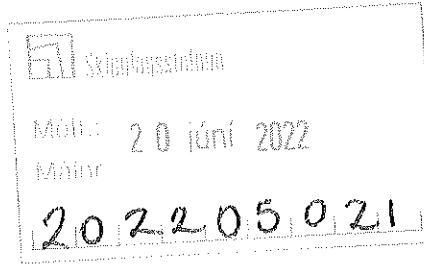

Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs

Skipulagsstofnun
Jóhanna Hrund Einarsdóttir
Borgartún 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 20. júní 2022
UST202205-328/B.S.
10.05.04

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - Hamarsleirur – strenglagning. Umsögn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 24. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Umhverfisstofnun bendir á að lagning sæstrengja og neðansjárleiðslna er háð samþykki Umhverfisstofnunar og skal samræmast skipulagi samkvæmt skipulagslögum eða lögum um skipulag haf- og strandsvæða, sbr. 9. gr. laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda.

Fyrirhugað er að plægja niður rafstreng í Hamarsfirði, alls 12,5 km. Þar af mun 1,5 km kafli liggja um leirur í Hamarsfirði.

Reynsla hefur sýnt að við framkvæmdir af þessu tagi hverfur plógfarið á nokkuð skömmum tíma. Þar sem sjávarfalla gætir mun plógfarið að öllum líkindum hverfa mun fyrr. Eins og fram kemur í greinargerð er þessi leið valin í stað þess að fara í gegnum klettabelti þar sem nauðsynlegt verður að fleyga eða sprengja til að koma strengnum niður. Umhverfisstofnun telur rétt að velja valkost sem liggur um leirurnar í stað þess að ráðast í aðgerðir á landi sem geta haft mikið jarðrask í för með sér.

Ljósleiðari var plægður á sama stað árið 2020 og er Umhverfisstofnun ekki kunnugt um að ummerki um þá plægingu séu áberandi í dag.

Að teknu tilliti til ofangreindra atriða telur Umhverfisstofnun ekki líklegt að umrædd framkvæmd muni hafa umtalsverð umhverfisáhrif í för með sér.

Virðingarfyllst,

Björn Stefánsson,
sérfræðingur

Agnes Þorkelsdóttir,
sérfræðingur

Viðauki 4: Umsögn minjavarðar Austurlands

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Minjavörður Austurlands

Bakka 1
765 Djúpavogi

RARIK
Kári Snær Valtingoer
Þverklettar 2-4
700 Egilsstaðir

Djúpivogur, 29. apríl 2022
MÍ202204-0037/ 6.10 / Þ.E.H.

Efni: Teigarhorn-Djúpivogur-Hamarsfjörður, Múlaþing - strenglög

Minjastofnun Íslands hefur verið með til skoðunar fyrirhugaða strenglög RARIK frá Teigarhorni að Djúpavogi og þaðan inn Hamarsfjörðinn að bænum Bragðavöllum. Minjavörður fundaði með fulltrúa RARIK í janúar sl. til að fara tillögu að strengleið svo hægt væri að taka tillit til fornleifa. Þann 5. apríl sl. barst Minjastofnun endanlega tillaga að strengleið frá RARIK.

Strengurinn mun liggja frá aðveitustöðinni í landi Teigarhorns meðfram eldri lögnum með viðkomu á Teigarhorni, Kápugili og Framnesi. Hann liggur síðan með öðrum lögnum í átt að Djúpavogi. Áður en hann kemur að Djúpavogi beygir hann inn Hamarsfjörðinn og fer gegnum alla bæi þar á leiðinni og endar á Bragðavöllum. Strengurinn um Hamarsfjörðinn mun fylgja að mestu ljósleiðara Orkufjarskipta. Strengurinn verður plægður.

Innan þessa svæðis liggja fyrir eftirfarandi fornleifaskráningar:

- Fornleifastofnun Íslands ses. (2020). Fornleifaskráning í landi Búlandsness utan þéttbýlisins á Djúpavogi.
- Fornleifafræðistofan. (2019). Fornleifaskráning í Berufirði vegna fyrirhugaðs ljósleiðara.
- Fornleifastofnun Íslands ses. (2018). Aðalskráning fornleifa á Djúpavogi: Þéttbýli.
- Fornleifastofnun Íslands ses. (2017). Deiliskráning fornleifa á Bragðavöllum í Hamarsfirði.
- Fornleifastofnun Íslands ses. (2015). Fornleifaskráning í landi Teigarhorns.
- Byggðasafn Skagfirðinga. (2007). Fornleifaskráning vegna vegagerðar milli Valtýskambs og Sandbrekku Hamarsfirði.
- VG-Fornleifarannsóknir. (2014). Fornleifakönnun við Teigarhornslínu. Vettvangskönnun.
- Byggðasafn Skagfirðinga. (2004). Hálsþorp í Djúpavogshreppi. Fornleifaskráning.

Ekki var talin þörf á að unnin yrði sérstök fornleifaskráning vegna þessa verkefnis þar sem ofangreindrar skráningar ná að mestu yfir framkvæmdarsvæðið. Minjavörður kynnti sér einnig aðrar fyrirbyggjandi heimildir ásamt því að skoða aðstæður á vettvangi að hluta.

Nokkrar minjar eru nálægt fyrirhugaðri strengleið og gerir Minjastofnun eftirfarandi athugasemdir:

Þuríður Elísa
Harðardóttir

Minjavörður Austurlands
thuridur@minjastofnun.is

Strengurinn liggur í gegnum svokallað **reiðsund 239:023** sem er vestan við bæinn Kápugil í landi Teigarhorns. Þar er slóði og var vatnslögn Djúpavogs lögð um sundið og síðar ljósleiðari. Engin ummerki sjást um reiðgötur sjást á vettvangi. *Skráning örnefnisins er fullnægjandi mótvægisáðgerð og gerir Minjastofnun ekki athugasemd við að strengurinn sé lagður þarna í gegn.*

Hjá fjárhúsnum á Teigarhorni liggur strengurinn yfir skráða jarðvegsmön sem myndaðist eftir að hlaðið **fjárhús 239:005** var rífið. Fjárhúsið er ekki á túnakorti Teigarhorns og er talið yngra en 1919. *Búið er að slétta úr jarðvegsmönuninni og gera malarborið bílastæði á svæðinu. Ólíklegt er að plæging strengsins valdi meiri skaða en niðurrif hússins og gerð bílaplansins hefur gert. Minjastofnun gerir því ekki athugasemdir við að strengleiðina en vekur athygli á því að taka þarf tillit til hleðslunnar sem eftir stendur.*

Þúst 239:047 er staðsett nálægt malarlóða sem strengurinn verður lagður um í áttina að íbúðarhúsinu á Teigarhorni. *Minjastofnun heimilar að strenglöggnin ná inn fyrir 15m friðhelgunarsvæði minjanna með því skilyrði að þær séu merktar með áberandi hætti á vettvangi á meðan á framkvæmdum stendur auk þess sem verktökum sé gert viðvart um þær.*

Strengurinn liggur samhliða núverandi streng inn á Djúpavog að spennistöð. Frá spennistöðinni var háspennustrengur lagður í fyrra að nýrri kassaverksmiðju í Gleðivík. *Minjastofnun vísar í umsögn stofnunarinnar vegna þeirrar framkvæmdar um þann hluta leiðarinnar en umsögnin er dags. 22. október 2021 (MÍ202107-0041/ 6.10 (P.E.H.)*

Þar sem strengurinn beygir í áttina að Hamarsfirði fylgir hann að mestu malarlóða sem liggur um svæðið. Hluti af þessum malarlóði var **gamli akvegurinn** um svæðið hér áður frá Búlandsnesi að Djúpavogi. Vegurinn er merktur að hluta til inn á túnakort Búlandsnes frá 1919. Engin ummerki um hleðslur er að sjá í veginum þar sem strengurinn fer enda hefur hann vafalaust verið lagfærður í gegnum tíðina. Minjavörður mældi veginn upp. *Minjastofnun heimilar að strengurinn sé plægður í veginn en ítrekar þó að vandað sé til verka og slóðanum sé raskað eins lítið og hægt er.*

Strengurinn liggur innan friðhelgunarsvæðis á skráðum **draugastað við Háaura 233:116**. *Minjastaðnum stafar ekki hætta af framkvæmdunum en vert er að gera verktaka viðvart og minna á að taka þarf tillit til staðarins.*

Heimtaugin að bænum Aski liggur eftir **gamla þjóðveginum** og mun strengurinn vera lagður austan við heimreiðina. Vestan við heimareiðina er skráð **garðlag 233:139D**. Garðlagið er ekki í hættu en strengurinn verður lagður innan friðhelgunarsvæðis þess. *Minjastofnun heimilar að strenglöggnin ná inn fyrir 15m friðhelgunarsvæði minjanna með því skilyrði að þær séu merktar með áberandi hætti á vettvangi á meðan á framkvæmdum stendur auk þess sem verktökum verði gert viðvart um þær.*

Suður frá Aski liggur strengurinn um þýft svæði. Þar var að greina **mögulega tóft** um 2,5m frá strengleiðinni. *Hvort umræddur staður teljist til fornleifa er ekki vitað en hann fær að njóta vafans þar til annað kemur í ljós. Merkja þarf staðinn á vettvangi á meðan á framkvæmdum stendur auk þess sem verktökum verði gert viðvart um hann.*

Strengleiðin liggur að sumarbústaðnum Hring. Strengleiðin var fyrirhuguð beint að skráðu **vatnsbóli 159131 236:14**. Strengleiðinni verður hnikað austar til varnar vatnsbólínu og lagður í vegöxl. Sunnan við heimreiðina og strenginn eru skráðar minjar, **hlaðið gripaheldi 159131 236 - 8** en þar er grjótgardur sem afmarkaði það og nær hann alveg upp að suðurhluta vegarins. *Minjastofnun mun heimila að strenglöggnin nái inn fyrir 15m friðhelgunarsvæði minjanna með því skilyrði að lögnin sé lögð fast norðanmegin við veginn, minjarnar séu merkar með áberandi hætti á vettvangi á meðan á framkvæmdum stendur og að verktökum verði gert viðvart um þær.*

Þjóðsögustaðurinn Valtýskambur er staðsettur sunnan við strengleiðina fyrir ofan Stekkjartanga. *Strengleiðinn liggur rétt utan 15m friðhelgunarmarka hans en rétt er að vekja athygli á staðnum.*

Á einum stað er strengurinn lagður nálægt friðlýstum minjum, **Djárnadys**. Friðhelgunarsvæði friðlýstra minja er 100m skv. 22. Laga um menningarminjar nr. 80/2012. *Minjastofnun heimilar að strengurinn sé lagður innan friðhelgunarsvæði minjanna með því skilyrði að þær séu merktar með áberandi hætti á vettvangi og verktökum verði gert viðvart um þær. Gera þarf minjaverði einnig viðvart með góðum fyrirvara áður en framkvæmdir hefjast þar.*

Strengurinn fylgir gamla veginum um Rauðuskriður og að Innri-Sandbrekku. Í tengslum við lagningu núverandi vegar var gamli þjóðvegurinn skráður á þessum slóðum. Vegurinn sem strengurinn er lagður í sker gamla þjóðveginn sem lá inn Hamarsfjörð en ummerki um hann má greina á milli Innri- og Ytri Sandbrekku. *Minjastofnun vill vekja athygli á þessu minjum og að verktökum verði gert viðvart um þær.*

Hjá bænum Hamri liggur strengurinn mjög nálægt skráðri **þúst 30:1**. Samkvæmt skráningunni lá ekki skýrt fyrir hvaða hlutverki þústin gæti hafa þjónað en hún var mögulega talin ung. Upplýsingar hafa borist um að þústirnar gætu tengst golfvellinum sem þarna var um tíma. Strengurinn fer rétt hjá þústinni en fer ekki í hana. *Minjastofnun gerir ekki athugasemdir við fyrirhugaða strengleið þar sem líklegast er um ungar minjar hér að ræða.*

Þegar komið er í land Bragðavalla liggur strengurinn í gegnum túnið framhjá þeim minjum sem þar eru skráðar. Þar á meðal er **gamla bæjarstæðið 244:001** og seinna **bæjarstæðið 244:002** sem byggðist upp árið 1906. *Strengurinn liggur innan friðhelgunarsvæðis bæjarstæðis 244:002 og leggur Minjastofnun til að strengnum sé hnikað örlítið norðar ef hægt er. Merkja þarf þær minjar sem eru skráðar á svæðinu með áberandi hætti á*

vettvangi á meðan á framkvæmdum stendur og verktökum gert viðvart um þær. Mikilvægt er að fara með aðgát meðan á framkvæmdum stendur og reyna að halda jarðraski í lágmarki á svæðinu.

Mikilvægt er að tekið sé fullt tillit til þeirra fornleifa sem eru innan svæðisins en það er óheimilt að raska fornleifum án leyfis Minjastofnunar Íslands skv. 21. gr. laga um menningarmínjar nr. 80/2012. Fornleifar leynast víða utan við strenglögna og utan áhrifasvæðis hennar. Það er mikilvægt að verktakar séu meðvitaðir um að mínjar kunni að leynast á svæðinu sem ekki er hér getið. Ef breytingar verða á leið strenglagnarinnar eða framkvæmdum hennar þarf að tilkynna þær breytingar til Minjastofnunar með góðum fyrirvara.

Minjastofnun Íslands gerir ekki frekar athugasemdir við fyrirhugaðar framkvæmdir eins og þær hafa verið kynntar stofnuninni með þeim skilyrðum að tekið sé tillit til athugasemda stofnunarinnar hér að ofan. Minjavörður er reiðubúin að veita frekari ráðgjöf sé þess óskað. Rétt er að vekja athygli á 2. mgr. 24. gr. laga um menningarmínjar nr. 80/2012 en þar segir:

Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.

Nánari upplýsingar veitir undirrituð.

Virðingarfyllst,

Þuríður Elísa Harðardóttir
Minjavörður Austurlands

Afrit sent í tölvupósti:

Haraldur Jónatan Klausen (HarKla@rarik.is)

Skipulagsfulltrúi Múlaþings (skipulagsfulltrui@mulathing.is)

Skipulagsstofnun (skipulag@skipulag.is)

Vakin er athygli á því að skv. 51 gr. laga um menningarmínjar nr. 80/2012 eru ákvarðanir Minjastofnunar Íslands skv. 20., 23., 24., 28., 42. og 43 gr. sömu laga endanlegar á stjórnsýslustigi og ekki kærarlegar til æðra stjórnvalds. Jafnframt er vakin athygli á því að skv. 21. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 getur aðili máls óskað eftir skriflegum rökstuðningi stjórnvalds fyrir ákvörðun hafi slíkur rökstuðningur ekki fylgt ákvörðuninni þegar hún var tilkynnt. Beiðni um rökstuðning fyrir ákvörðun skal bera fram innan 14 daga frá því að aðila var tilkynnt ákvörðunin og skal stjórnvald svara henni innan 14 daga frá því hún barst.

Viðauki 3: Umsögn Fiskistofu

From: Guðni Magnús Eiríksson - FISK <Gudni.M.Eiriksson@fiskistofa.is>

Sent: 25 March 2022 11:15

To: Haraldur Jónatan Klausen <HarKla@rarik.is>

Subject: RE: Hamarsfjörður

Sæll Haraldur

Til álita er hvort framkvæmdin geti verið háð leyfi Fiskistofu, með vísan til 33. gr. laga nr 61/2002 um lax- og silungsveiði. Kveðið er á um það í 1. mgr umræddrar lagagreinar hvaða framkvæmdir eru háðar leyfi Fiskistofu: „*Sérhver framkvæmd í eða við veiðivatn, allt að 100 metrum frá bakka, sem áhrif getur haft á fiskigengd þess, afkomu fiskstofna, aðstæður til veiði eða lífríki vatnsins að öðru leyti, er háð leyfi [Fiskistofu]. 1) Um byggingarleyfis- og framkvæmdaleyfisskyldar framkvæmdir fer einnig samkvæmt [skipulagslögum og lögum um mannvirki] 2) og reglum settum samkvæmt þeim.*“

Í samtali okkar kom fram að strengurinn verði lagður í brú yfir Hamarsá og framkvæmdin hafi því ekki áhrif á lífríki eða fiskstofna í henni. Áform eru að strengurinn verði plægður í leiru sem er utan ósasvæðis Hamarsár (eða fjar en 100m). Mögulegt er að framkvæmdin muni raska að einhverju marki fæðuslóð sjóbleikju, en að það rask verði óverulegt.

Fiskistofa telur því að framkvæmdin sé ekki háð leyfi stofnunarinnar með vísan til umræddrar lagagreinar.

Kv. Guðni

Guðni Magnús Eiríksson, PhD
Sviðsstjóri lax- og silungsveiðisviðs

Sími | 569 7900

Nefang | Gudni.M.Eiriksson@fiskistofa.is

www.fiskistofa.is